

Főszerkesztő és a szerkesztésért felelős: **dr. Paál Árpád**

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 251 (1693) szám * Szombat, 1937 december 4

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

A választási mozgalmak újabb eseményei

A belügyminiszter újabb rendeletet adott ki a választási rendfenntartás országos szervezéséről és a választási falragaszokról

Bucurestiből jelentik: Franasovici belügyminiszter rendeletet küldött szét az összes közigazgatási hatóságokhoz és ebben közli, hogy a választások alatti rendfenntartás minden kérdésére Gabriel Marinescu államtitkár kezébe fut össze s így az ő intézkedései irányadók és min-

den rendfenntartási ügyben hozzá kell fordulni. Egy másik rendelet a választási falragaszokra vonatkozik s hangoztatja, hogy a falragaszoknak szigorúan tiszteletben kell tartaniok a választási törvény a közigazgatási törvény és a büntetőjog rendelkezéseit.

A Magyar Párt mindenik vidéki szervezete benyújtotta a jelölő listákat

Clujról jelentik: Az Országos Magyar Párt központjába minden vidéki tagozattól beérkezett a jelentés, hogy az intézőbizottság által megállapított jelölő-listákat mindenütt benyújtották. Tudvalevő, hogy a muresordai lista első helyezettjei kijelölésére a központi elnökséget hatalmazta föl az intézőbizottság. Ez alapon a pártközpont a következőképpen állapította meg a muresurda-megyei listavezetőket: 1. Dr. gr. Bethlen György. 2. Laár Ferenc. 3. Dr. Biró István. A többi jelöltek beiktatását a központ a

tagozatra bízta. A lista kiegészítéseképpen Elek János nagyiparos, dr. Nánási János ügyvéd és Egey Jenő nevei kerültek be a muresmegyei önálló választói jegyzékbe. Muresmegye általános szenátorjelöltjei: Sebess Jenő dr., a Magyar Párt tg.-muresi tagozatának elnöke és Biró József dr. nyugalmazott kereskedelmi és iparkamarai főtitkár. A községi tanácsok szenátorjelöltje György József dr., a megyei tagozat elnöke.

Maniu helyreigazítja Hitlerrel és Mussoliniról mondott kijelentéseit

Titulescu nem lép be a Nemzeti Parasztpártba

Bucuresti. Saját tud. Az elmúlt napokban, mint ismeretes, a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának cluji ülésén Maniu Gyula beszédet tartott. Maniunak ezt a beszédét a fővárosi román lapok rendkívül élénken kommentálták és pártpolitikai színezetük szerint a legkülönbözőbb következtetéseket igyekeztek levonni a nagy feltűnést keltő beszédből. Maniu Gyula ebben a beszédében annakidején egyebek között a következőket mondotta:

— A mi pártunk harcol és megállapítottuk azt, hogy a siker egyetlen eszköze a nemzeti öntudat visszaállítása irásban és élősóban, ha kell erőszak útján is abban az esetben, ha ezt kiprovokálják. De ezt a harcot minden körülmények között folytatni fogjuk. Olyan példák állanak előttünk, mint Mussolini Olaszországban és Hitler Németországban, akiknek törhetetlen akaratajükkal sikerült fölrázniok nemzetük lelkiismeretét és ezáltal olyan eredményeket elérniök, amiket ma már az egész világ kénytelen elismerni. Hitlernek Németországban nemcsak veszedelmes áramlatokat sikerült elhárítania ezzel az erős akarattal, de sikerült magára irányítania a világ közvéleményének figyelmét is. Való igaz, hogy amikor a nemzetközi politika firmamentumán Musolini, majd később Hitler megjelentek, mi bizonyos hitetlenkedéssel szemléltük őket. Cselekedeteik azonban ma már minden tekintetben igazolják őket és bennünk, mint tárgyilagos szemlélőkben csodálatot ébresztenek.

Érthető, hogy Maniu Gyulának ezek a kijelentései mély benyomást kellettek és élénk kommentárt váltottak ki a román sajtóban.

Különösen az úgynevezett demokrata lapok támadták Maniut e kijelentései miatt. A legtöbb lap azonban csak fenntartással közölte a Maniu-féle beszédéről szóló tudósítást és hangoztatta, hogy az nyilván félremagyarázások és téves tudósítások alapszik. Most, hogy Maniu Bucurestiben tartózkodik, természetes, hogy a fővárosi sajtó munkatársai megragadták az alkalmat, hogy ebben a kérdésben nyilatkozatra bírják a nemzeti parasztpárt elnökét. Maniu Gyula csütörtök este kéréte magához az újságírókat és kijelentette nekik, hogy a nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságának cluji ülésén mondott beszédét félremagyarázták. Helyreigazította a téves közléseket és hangsúlyozta, hogy helytelenül következtettek arra, mintha a nemzeti parasztpárt politikai irányt változtatott volna. A pártnak a különböző kérdésekben elfoglalt eddigi álláspontja a jövőben sem szenved semmi változást. Kijelentette Maniu, hogy Hitlerrel és Mussolinivel csak példakép említette beszédében s az ő szerepükön keresztül igyekezett rámutatni arra, hogy hogyan lehet egy nemzetet alkotó erővé összekovácsolni.

Amikor az újságírók arra vonatkozólag kérdezték meg Maniut, hogy Titulescu belép-e a nemzeti parasztpártba, Maniu erre a kérdésre tagadó választ adott. És ismét elmondotta, amit ebben a kérdésben már több ízben hangoztatott, hogy Titulescu olyan nagy egyéniség, aki politikai pártok keretén kívül is teljes mértékben tudja szolgálni az ország érdekeit.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon.)

Harc a páholyok körül

(S. I.) — Abban a svájci népszavazásban, mely most vasárnap a szabadkőműves páholyok betöltése ellen döntött, a szabadkőműveség kérdése egészen másodrendű szerepet játszott. A lényeg a szembenálló felek mérközése volt, melyhez a titkos társaságok kérdése csak az alkalmat szolgáltatta.

A népszavazási indítványt, az ismeretes Fonjallaz-féle betöltési követelést a frontisták terjesztették elő. A frontista mozgalom, hivatalos nevén a Nemzeti Front azonban lelki rokonságban áll a német nemzeti-szocialista mozgalommal, ami a katolikus tábort zavarba hozta és erősen megosztotta. Így történhetett, hogy a katolikus kantonok közül egyedül Freiburgban kapott többséget a betöltési javaslat. A többiekben erősen megoszottak a szavazatok. A legfőbb érv, amely erre a megosztásra vezetett, az volt, ugyanazzal az érveléssel, mely a páholyok feloszlását követelte, kivételes törvényeket lehet majd hozni bármilyen más egyesület, tehát a katolikus szervezetek ellen is. A katolikusok érdeke tehát az egyesületi jognak korlátlan és sértetlen fennmaradása. A demokrácia követelményei a katolikusokat — a szabadkőműves páholyok mellé állították. Vagy legalább is arra bírták hogy a szavazástól tartózkodjanak, ami igen nagy mértékben megtörtént és a harcot eldőntölte.

A másik tábor sem volt azonban egységes. A szociáldemokraták számos helyen szintén tartózkodtak a szavazástól. Ennek a magatartásnak viszont az volt a jelszava, hogy a szabadkőműves-páholyok nem szálltak nyíltan síkra a kommunista párt betöltése ellen, ami számos kantonban már törvényt lett, másokban pedig most van népszavazás útján folyamatban. Megtorlás tehát a hűtlenségen ért szövetségessel szemben. A genfi kantonban Nicole, az ottani szocialisták világszerte ismert vezére, aki rövid ideig ura is volt ennek az országocskának, nyíltan hirdette ezt és szép eredményrel: Genfben 48.700 szavazó közül csak 25.200 szavazott le. Ezek közül 10.500 a betöltés mellett, 14.700 pedig ellene. A tartózkodók számában elférnek a szervezett szocialisták.

Ezek a sajtósárgos helyzetek önmagukban is elég érdekesek és tanulságosak.

Nem szabad elfelejteni ugyanis, hogy az 1917-ben kihirdetett Codex Juris Canonici a 2335. kánonban kiközösítés alá vetette a páholyokat: ez a tilalom tehát a kánonjog szerves része. Az sem érdektelen ebből a szempontból, hogy Svájcban vannak kivételes rendelkezések, még pedig magában az alkotmányban, azonban csak katolikus intézmények ellen: így alkotmányos tilalom alatt áll a jezsuita rend és újabb kolostorok alapítása. A demokratikus szabadság és a szervezkedés joga így nem éppen teljes. A vádatok pedig, melyeket a jezsuiták és kolostorok ellen szoktak felhozni, legalább olyan kevésbé lehet bizonyítani, mint azokat, melyekkel a másik oldalról a páholyokat illetik. A baloldal ünnepli is a svájci hazához és tartózkodó katolikusokat, akik az eredmény múltott: azt írja, hogy Róma és a demokratikus köztársaság között kellett választaniok s ők az utóbbit választották.

Aki azonban azt hiszi, hogy a baloldalon ezt a győzelmet a páholyok javára könyvelik el, az szintén téved. Érdekes és jellemző ebből a szempontból a *Neue Zürcher Zeitung* cikke, melyben a győzelem jelentőségét méltatja. Ez a lap a svájci liberálisok vezető orgánuma és

...kintélynek örvend-
...ívós harcot folyta-
...okrácia nevében.
...án így ír:

„A szabadkőművességnek — olvassuk többek között — ebből az ötszáz ezer szavazatból sem szabad a jövőre valami különös biztatást merítenie. Egészen bizonyos, nem sok „nem”-szavazatot tettek az urnákba azzal a szándékkal, hogy — jobb meggyőződésük ellenére — meghosszabbítsák olyan szervezetek életét, melyek ugyan nem veszélyesek, de a maguk szervezetük és természetük szerint ebben a mi mai időnkben egyáltalán nem szükségesek. Ugy tűnik nekünk, hogy ennek a népdöntésnek okos, helyes, sőt nemes értelmezése az volna, ha a felelősök hozzájárulnának és fokozatosan önként likvidálnák mindazt, amin megbotránkozni, — senki sem tilthatja meg a népek. Ebben az esetben ezt a népszavazást a történelem örvedetes eseményei közé iktathatnók. A litkos lár-saságoknak ügyét nem lehetett volna sohasem megmenteni, ha a támadás ellenük legalább félig-meddig komoly részről történt volna, amilyhez azonban mingyárt hozzá kell tenni, hogy komoly oldalról a javaslatot ebben a formájában aligha terjesztették volna a nép elé...”

Hogy komoly-e, vagy sem az olyan indítvány, mely 232 ezer szavazatot hoz össze 513 ezerrel szemben, az most nem tartozik ide. Ami ide tartozik, az az, hogy a szabadkőművességet, úgy látszik, idejéig mult és fölösleges intézménynek tartják azon az oldalon is, ahol a

betiltásuk ellen a demokrácia nevében skra-szállottak. Nyilván éppen a demokrácia nevében, amely tudvalevőleg nem nagyon szereti a titkolódzást, a nyilvános ellenőrzés hiánya pedig egyenesen lényege ellen való tünet.

Ugyanez a lap pedig előzőleg a betiltás ellen hosszú, igen tanulságos tanulmányokban azzal érvelt, hogy a szabadkőművesség egykori jelentőségét réges-régen elveszítette, az egység annyira hiányzik az életéből, hogy ma már ahány páholy, annyi vélemény, ezek a vélemények pedig olykor a leglényegesebb kérdésekben különböznek egymástól. Hogy mégis fennmaradnak, annak okát abban látta a tanulmány írója, hogy a páholyok éppen a titkolódzás következtében tagjaik számára — összekötéseket és hasznos ismeréseket szereznek...

Ebből a svájci esetből sokféle tanulságot vonhatunk le mi magunk is, még pedig mindkét oldalon. Csupán egyetlenegy tünetre mutatunk rá, mit a tapasztalat szinte naponként bizonyít. Amikor szüntelenül a társadalmi válaszfalak lebontását sürgetjük, azt kell látnunk, hogy a pusztá szabadkőműves szervezkedés egyre magasabb válaszfalakat emel olyan derék férfiak közé, kiket tulajdonképpen semmi egyéb nem választana egymástól el és minden okuk megvolna a legbizalmasabb együttesben közös célokra munkálkodni. Ennél beszédebb bizonyítékot nehéz felhozni arra, mennyire idejétmúlt és fölösleges intézményről van itt szó.

TRETORN WIMPASSING PALMA DE LUX HÓCIPŐK

megérkeztek

Reichard

A magyarországi kormány-párt érdekes összejövedele

Darányi Kálmán miniszterelnök nyilatkozott Hóman miniszter maradásáról és a magyarországi német propagandáról

Budapestről jelentik: A nemzeti egység pártban csütörtökön este pártnap volt. Darányi Kálmán ez alkalommal ismételtlen leszögezte, hogy Hóman kultuszminiszter továbbra is helyén marad. A miniszterelnök ezután a Magyarországon folyó német propagandáról a következőket mondotta:

— Elmondottam Göring porosz miniszterelnöknek, hogy nagyszámban járnak Magyarországon idegen állampolgárságu agitátorok és igyekeznek nyugtalanságot kelteni. Göring erre azt kérdezte: „Miért nem csukják le őket?” En azt választotta, hogy éppen az a baj, hogy idegen állampolgárokról van szó és nem lehet ellenük eljárni. „Ha németek is vannak közöttük — mondotta erre Göring — csomagolja be őket és küldje el ide, majd mi eljárunk ellenük. Mégis csak megengedhetetlen, hogy ilyesmi veszélyeztette a német—magyar jóviszonyt.”

Választási mozgalmak

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Bucuresti. Saját tud. Maniu Gyula legnap beható tanácskozási folytatott Titulescuval, a volt külügyminiszter lakásán. Titulescu ebédre tartotta vissza a Nemzeti Paraszpárt elnökét s a tanácskozásokat délután is folytatták.

A NEMET NÉPKÖZÖSSÉG ELSŐ VALASZTÓ-GYŰLÉSE

Sibiuból jelentik: A német népközösség a napokban tartotta első választási gyűlését. Ez alkalomból dr. Otto Herzog, a kerület eddigi képviselője nagyobb beszédet mondott. Beszélte a német parlamentek negyvenes működéséről, majd megemlékezett a kormánypárttal kötött választási egyezségről. Hangoztatta, hogy ez a paktum lényegesen különbözik az előbbtől, miután olyan előnyök egész sorát nyújtja, amelyek már előre éreztetik kedvező hatásukat, különbö-

sen a basarabiai német iskola-viszonyok tekintetében. 110 basarabiai hitvallásos iskolaépületet a belügyminiszterium 650. számú rendeletével már visszadott a németeknek. Ezenkívül a kormány elismerte a német népközösség egyenjogúságát és számos más részletrendelkezést tett. Teljes meggyőződéssel lehet tehát állítani, hogy ez az egyezés a lehető legjobb választáspolitikai megoldás volt és nem kétséges a Románia és Németország, valamint a román és német nép közötti jóviszonyt is előmozdítja.

Olvassátok és teriesszétok a Magyar Lapok-at!

A csizma írta: Pásztor József

Az ember, öreg Bico Andras, belépett a csizmadia-bolt ajtaján. Újságpapírosba takart csomagot nyomott a csizmadia kezébe.

— No, nézze meg majszter úr, móg tudja-e gyógyítani ezt a pár papucsot?

A csizmadia a szemle után letette maga elé a pár papucsot. Ide-oda látgatta a fejét, megpizkálta a hajuszát és kutató pillantással nézett föl Bico gazda arcába.

— Hát bizony nagyon sok bajmóidás lesz ezzel a papucssal. Bico gazda, de vállalom, ha megígéri, hogy mógviszi az új pár csizmat. Pont tíz esztendeje halogtatja.

Bico gazda kiegyenesedett.

— Kinek mi köze hozzá! Talán nem jó ez, aki a lábamon van?

A csizmadia felállt. Az üveges szekrényből egy pár vadonatúj csizmat vett ki a Bico gazda elé tartotta.

— Nézze, ilyen gyönyörű csizma még nem vót a lábán! Templomba, ünnepnapra csak el kéne egy pár ilyen úri csizma! Ugy passzolna ez a lábára, mint a gondolat. No, Bico gazda!

Bico Andras végigsimította kérges tenyerével a csizmat, megfogta gyengéden két ujjával a csizma orrát, fordítgatta ide-oda, a sarkát is megnézte s tekintete kutaszkodott a csizma szájába aztán megenyhült szóval mondta:

— Hiszön nem mondom...

A csizmadia erősítgette:

— A járása is legényösebb lenne. A lánya lakodalman —, mert hallottam, hogy kérő járt a házba —, ebbe a szép csizmába járná el a menyasszony tancát.

— Nem táncolok én már!

— Pedig a felesége is nagyon szeretné a csizmat!

— Ne mongya! Mióta röndölközik az asszony az én házamba? Férfiembör akkor vós csizmat, ha akar! Értötte?

A majszter is öregecske volt már. Ismerte a maga emberét. Páradt tekintete belesimult nyhén Bico Andras szemébe.

— Üljön le egy ösöppet. Mondanék valamit. Mógértette maga mindig az okos szót. Osztan mógbecsülte a szép éreményeket is. Mert hát olyan ritka szép dolog ez. Eltelhetik az embör élete. Bico gazda, amíg olyan asszonyt tanal, mint a maga felesége.

Bico gazda gyanakodva kérdezte:

— Mit akar velem?

— Véle sömmit, csak magával Bico gazda. —

Felemelte a levegőbe a pár új csizmat, nézegette, azán az öreg gazda ölébe eresztette.

— A magáé ez a pár csizma, Bico gazda. Péz se köll érte. Viheti! Viselje egészséggel!

Bico Andras felpattant. A csizmadia szemébe nézett.

— Mit mondott?

— Hogy magáé ez a pár gyönyörű csizma!

Nem akartam az elejém elmondani, de most már mógmondom: a felesége a csizmat kifizette.

Az öreg gazda arca kigyulladt.

— Hogy Örzse? Az én asszonyom?

— Az! — felelte a csizmadia belülről kikérezkedő mosollyal.

— Hunnét vötte a pézt?

— Ne kutaessa, Bico gazda. Röstellte, nemcsak ő, hanem a lánya is, móg a fia, hogy ilyen embör, mint maga, akít mögsüvegölnek, rongyos, fódózott csizmába jár, mint a kóduš. Összefogtak, hogy a lakodalomra mögesináltatják. Az ára libából, csirkébül összekerült. De nem is ez a fontos, Bico gazda, hanem a gondolkodás, móg a lélek éreménye...

— De neköm nem köll! — villant a csizmadia felé Bico gazda tekintete.

Belerázta magát a ködmönbe. Félszemmel

pillantott végig a csizmadian.

— Majd az asszony elgyün a pézis, a csizmadival pedig csinájjon, amit akar!

A csizmadia meggömbölv, sajnálkozva nézett a szemébe.

— Jól van, Bico gazda... Isten álgya mög.

Az öreg gazda rá se nézett. Egy kicsit megpöccintette a kalapja szélét és ment kemény lépésekkel haza. Csak a háza előtt roggant meg a lörde. Az udvar közepén, a kútnál megpillantotta a feleségét. Arrafelé lépkedett, köszöntés nélkül állt meg előtte és kemény tekintettel kérdezte az asszonyt:

— Mennyi pézt adtál Csötínak a csizmaér?

— Jaj — nyikkant meg az asszony. — Hát móg tudta? Edös Istenem! Rosszat nem akartam. Harminc pengőt fizettem.

— Ugy — bólogatta a fejét Bico Andras. —

Olyan sok pézöd van? Mégy hozzá! Visszavöszöd a pénzt!

Az asszony szomorúan, homályosuló szemmel nézett vissza rá.

— Ezt a csüfságot töszí velem? Hiszen Esztike is adott bele pénzt, a lánya, ha tudni akarja, öt pengőt a spórolt pézibül.

Bico Andras ezeme megrebbent.

— Ugy?

Szigorúan villant tekintete az asszonyra s rákiáltott:

— Siess! Hozd a pézt!

Az asszony nem szölt. Bement a házba. Kendőt kötött a fejére és elsietett.

Pár pillanat mulva kipirult arccal a gazda előtt állt a menyasszony leánya.

Bico Andras egy kispadon ült a ház előtt, de rá se nézett a fölhevült arcú leányra.

— Jaj, édösapám! Mit csinált! Hiszen nem akartunk rosszat!

Bico Andras kurta, haragos pillantást vetett a leányra.

— Ha csizmat akarok csináltatni, majd rou-

Tardieut is belekeverték a csuklyás örszeesküvésbe

Házkutatás a volt francia miniszterelnöknél

Párizsból jelentik: A francia baloldali sajtó a csuklyás ügyvel kapcsolatban legújabbban Tardieu volt miniszterelnök le tartóztatását követeli. Csütörtök este híre járt, hogy a rendőrség Tardieu ellen már tett is bizonyosi intézkedéseket. Ez utóbbi hírt megcáfolták.

Az „Echo de Paris” szerint a belügy-miniszter már csütörtökön elrendelte a házkutatást Tardieu lakásán, de ezt az utolsó pillanatban a miniszterelnökségről letiltották.

miáltal mos a
RADION?

A legkittünőbb minőségű szappant tartalmazza, mely oldja a piszkot. Az oxigénbuborékok révén, melyek forrás közben keletkeznek. Így lesz hófehér a fehérnemű (anélkül, hogy megrongátódna).

A semleges öveket is ostromzár alá veszi a spanyol partokon a nemzetiek haditengerészete

Franco tábornok közleménye az angol kormányhoz

Londonból jelentik: Franco tábornok közleményt juttatott el az angol kormányhoz és abban, hír szerint, bejelenti, hogy tengeri zár alá veszi a köztársasági Spanyolországot. Jelzi

a közlemény azt is, hogy a nemzeti tengeri főparancsnokság utasítást adott a semleges övek figyelmen kívül hagyására, ha a körülmények úgy kívánják. Franco tábornok a közlemény-

ben hangoztatja azt a jogát, hogy megállíthat minden hajót, mely a vörösek kikötőibe akar befutni, s hogy megtámadhatja a hajókat, ha azok spanyol parti vizekre jöttek.

A közlemény, úgy látszik, megismétlése a salamancai rádió november 25-iki bejelentésének, melynek következtében az angol tengerészeti hatóságok lépést tettek Moreno altengernagynál a palmaí haditengerészeti parancsnokánál és felhívták figyelmét a semleges övekre. Ennek következménye a Franco-kormány lépése. A közlemény teljes szövegét még nem juttatták el Londonba, úgyhogy az angol kormány csak a szöveg pontos áttanulmányozása után dönt, nincs-e szükség újabb lépésre.

MANDZSUKUO CSÁSZÁRSÁG ÉS A NEMZETI SPANYOLORSZÁG KÖLCSÖNÖSEN ELISMERTEK EGYMÁST

Salamancából jelentik: Mandzsukuo kormánya hivatalosan elismerte a nemzeti Spanyolországot és egyidőben a spanyol kormány is elismerte a független mandzsukuo-államot. Az elismerés kölcsönös jegyzékváltással ment végbe. A mandzsukuo kormány hivatalos közleményt adott, mely hangoztatja, hogy a Franco-kormányt Spanyolország egyedüli törvényes kormányának tekinti és Mandzsukuo Japánnal, Németországgal, Olaszországgal és a nemzeti Spanyolországgal együtt küzdeni fog a bolsevizmus ellen és megvédi a világ civilizációját. Mandzsukuo miniszterelnöke, Csang ebből az alkalomból üdvözlő táviratot intézett Franco tábornokhoz, reményét fejezve ki, hogy a nemzeti hadsereg mielőbb teljesen leveri és megsemmisíti a spanyolországi kommunizmust.

ELFOGTÁK A GIJONI RÉMURALOM VEZÉRÉT

Salamancából jelentik: A spanyol nemzeti őrség Avilesben elfogta Gonzales Garciat, aki a gijoni terrorcsapatok vezetője volt és több mint ezer embert gyilkoltatott meg. Elfogatásakor öngyilkos akart lenni, de megakadályozták.

ÜNNEPÉLYES ESKÜTÉTEL A SPANYOL FALANGISTA ALKOTMÁNYRA

Burgosból jelentik: Fényes ünnepélyességgel eskették fel pénteken a spanyol falangs nemzeti tanácsának új tagjait. Először a tanács elnöke, Franco tábornok tette le az esküt a falangista alkotmányra, majd a többi tanács-tag eskütétele következett.

dőlök én! Ha akarok, még ha pénzöm lősz!

— Tíz esztendő óta mongya ezt édesapám! Pedig vót azóta pénze, Hordta a takaréka.

Bicó András szeme megvillant.

— Ugy? Hát azt is mögbolygassam? Jó nékőm ebbe a rossz csizmába is!

A leány könnyes szemmel kiáltott felé:

— Én pedig nem mék addig pap elé, amíg édesapám nem csináltat új csizmát! Inkább lögyek boldogtalan!

Az öreg estefelé, mikor a fia hazajött a tanyáról, észrevette, hogy már szót váltott az anyjával és ő is duzzog.

Az apja szelíd szóval noszogatta:

— Igyál egy pohár bort, Imre! Elfáradhattál. A legény belezott az apja szemébe.

— Nem iszok én, édesapám.

Az öreg felvetette a fejét.

— Nem iszol? Mér?

A legény féloldalt nézett rá s úgy vetette oda:

— Tíz esztendeje nem telt egy pár csizmára édesapámnak, oszt italozzak? Talán cigányt is hozassak?

— No. Egy-két pohár bor nem a világ.

— Dehogynem! — villant Bicó András felé a legény szeme. — Az ilyen szögény, horpadthasú emböröknek? Hiszön édesapám előbb-utóbb mezzéltab mög a község házára. Mán sajnálják is!

Bicó András hátradöbönt, mint akit mellen ütöttek.

— Kik sajnálnak engöm?

— Majd mögtuggya! A verebek is csiripölük!

Bicó András dült-fült, aztán lement a kert végébe egy fejszével. Mérgében felaprózott egy nagy díófa-tuskót. A vacsorát hiába kínálták neki. Másnap már hajnalban felkelt, befogott, négy malacot felrakott a kocsira a szalmába s bement a piacra. Dél felé jött haza enyhültebben s az asszony felé nyujtotta a takarékkönyvet.

— Itt a harminc pengőtök! Gyarápíthattya-

tok is, ha tuggyátok.

Estefelé elballagott a csizmadiához.

— No, Csóti úr! — üdvözölte.

Peckesen állt meg a csizmadia előtt és elbujt mosollyal mondta:

— Csizmát rëndölni gyüttem.

A suszter szeme nagyranylt.

— No, csak nem? Talán pénzt tanált gazd-uram?

— Azt nem, de eladtam a malacokat. Jói mögfizettek, hát odaadtam.

A majszter pislantott egyet.

— De hiszen... ami a csizmát illeti... itt van még az is, akit Örzse asszony rëndölt.

Bicó gazda leült. A jobb lábát előbbretolta.

— Mérje csak mög a lábam. A csizmát mérték után akarom, de várjon csak... Valami nagyon fájtatosat akarok, olyat... Tuggya, amilyen az alispán úrnak is van, amikor mög vadászni!

— Az lősz vagy ötven pengő!

— Nem maga fizeti, majszter úr, hanem én!

A csizmadia loholt a centiméterért.

— Csak annyit mondok — szolt Bicó András, miközben szaladoztak a csizmadia ujjai a lábán —, hogy a szöme mögakagyon ezön a csizmán mindönkinek. Olyan lögyön!

A csizmadia a mértékvétel után nyögve állt fel s szolgaiatkézen kérdezte:

— Oszt ögyéb kívánsága nincsen, Bicó gazda?

— Csak annyi, hogy csináljon egy pár cipel-lőt az anyuknak is. A leányomabbat. Nem bánom, ha majombürből lősz is, — mert azt möggyák, most ez a divat. Hát ebbe maradunk.

A csizmadia szeme csillogott.

— Ebbe.

— No, akkor jó.

— Bizony, így már jó lősz, gazduram. A szív érzeménye is beteljesedik. Osztán olyan szép lősz ez, hogy mindenkinek öröme telik majd benne!

Ujabb választút előtt

Irta: Dr. Debreczy Béla

Bucuresti híradás szerint a Legfőbb Banktanács a hitelélet rendjének helyreállítása érdekében lehetetlenné akarja tenni, hogy a jövőben működést fejthessenek ki azok a bankok, amelyek a Legfőbb Banktanács megítélése szerint hitelképtelenek.

A híradás szerint a Legfőbb Banktanács az országnak 1934-ben működött 1143 intézete közül alig 550 pénzintézetet talált életképesnek s így a pénzintézeteknek több, mint fele lesz kénytelen működését megszüntetni, ha a Legfőbb Banktanács valóra váltja a híradás szerinti tervet.

Sem a Banca Nationala, sem a Legfőbb Banktanács nem csinált soha titkot e kérdés felőli véleményéből. Régen köztudomású, hogy mindkét intézmény kifejezetten károsnak tartja a hitelélet szempontjából az olyan pénzintézetek működését, melyek gazdasági feladatok megoldására képtelenek. Károsnak tartja különösen azoknak az intézeteknek működését, amelyeknek alaptőkéje a maga csekélységénél fogva csak igen korlátolt működési terület felőlelését teszi lehetővé. Ennek a felfogásnak volt tulajdonítható az 1934 évi banktörvénynek az alaptőkék nagyságára vonatkozó rendelkezése, amely szerint részvénytársasági alapon bankok csak akkor működhetnek, ha alaptőkéjük törvényhatósági városokban legalább 20 millió lei, más városokban 10 millió és községekben 4 millió lei.

Ez a rendelkezés annakidején választut elé állította a magyarjellegű kisbankokat. A bankok működésének megszüntetése, a felszámolás nem lehetett kívánatos egyetlen tőkecsoport előtt sem. Arra pedig a gazdaság krízist követő időkből, amikor a bankokkal szemben egész vonalon meggingott a bizalom, gondolni sem lehetett, hogy alaptőkeemelésekkel egészítsék ki a magyar bankok saját alaptőkéiket a kívánt mértékre. Az alaptőkekiegészítésnek különben is akadálya volt a magyar néprétegek kimondott tökeszegénysége. Ilyen körülmények között csak a fúzió útja maradt egyedül kivételként utnak. Széles körben meg is indult az eszmecsere a legkülönbözőbb fúziók létrehozása érdekében.

A fúziós tervek valórválásának azonban időközben akadálya támadt. Ugyanis az 1937. évi banktörvény kimondotta, hogy az előző törvénynek az alaptőkékre vonatkozó rendelkezése nem alkalmazandó azokra a pénzintézetekre, amelyek 1934 májusa 8-án működtek s ez a rendelkezés a kisbankokban azt a hiu reményt keltette, hogy képesek lesznek magukat fenntartani a banktőkék átcsoportosítása nélkül is. Ennek hatása alatt lelohadt a fúziós kedv s a kis intézeteknek aránylag kis hányada volt az, amely tárgyi alapon ítélte meg a kérdés horderejét s végrehajtotta a más intézetekkel való fúziót.

A magyar jellegű kisbankok jövődjéről illetőleg hiábavaló volt a Magyar Párt közgazdasági szakosztályának állásfoglalása is, amely komoly figyelmeztetést foglalt magában, hogy csupán személyi és helyi érdekektől vezettetve ne erőltessék az önállóságot.

A Legfőbb Banktanács köztudomásúvá vált legujabb elvi állásfoglalása után alig remélhető már, hogy kis bankjaink ismét normál működést fejthessenek ki, ha csupán azon az alapon maradnak, amit az 1937-iki újabb banktörvény régi jog címén megenged nekik. A magyar népkisebbségi bankoknak ugy általános gazdasági, mint nemzeti szempontból kötelességük, hogy revízió alá vegyék a fúziók kérdését s idejében megteremtsék a működésnek szilárdabb alapjait. Szükséges ez annál inkább, mert minden kényszerítő intézkedés nélkül sem lehet egészségesnek tekinteni azt a helyzetet, hogy — miként az 1933 évi állapot mutatja — a 320 milliót kitevő magyar

Különös határc incidens a francia-svájci határon.

A franciaországi száj- és körömfájás járvány miatt Svájcban szigorú határzárlatot rendeltek el, úgyhogy a határ mentén lakó francia földművesek nem mehettek át a részben Svájc területén levő földjeikre, legelőikre. Ezért bosszúból barrikádokat emeltek a határvonalakon, hogy a svájciak se mehessenek át francia területre. Képünk egy ilyen barrikádról készült.

Halálmegvető bátorság

A napokban jelentek meg Stuttgartban Erwin Bälz württembergi orvos-professzor feljegyzései. Bälz a 19-ik század utolsó negyedében Japán legnagyobb kórházában dolgozott és a tokiói egyetemnek is tanára volt. Tevékenysége azonban nemcsak hivatásának gyakorlásában merült ki, hanem tanulmányozta a japán nép lelkivilágát is. Feljegyzéseiből, melyekben Japánban szerzett tapasztalatait foglalta össze, megismerhetjük a japán nép érdekes felfogását az élet s a halál dolgairól.

— A japánok halálmegvetését — Bälz megállapítása szerint — a háborúban az élet megvetése követi, melynek gyökere egyrészt az ázsiaiak végzettségében, másrészt abban az okban van, hogy a japán más dolgoknak gyakran nagyobb értéket tulajdonít, mint az életnek. Éppen ezért háború idején sehol sem lehet az életnek olyan céltudatos megvetését látni, mint a japánoknál.

A japán, mikor háborúba indul, mindent félretesz, ami egyéni érzéseit s ösztöneit akadályozhatja egy magasabb cél elérésében. Feloldja magát minden kötelem alól, amely őt a családjához vagy bárkihez fűzi. Az pedig magától érthetődik, hogy aki semmi tekintetben nem függ másoktól, s aki előtt a saját élete sem érték, annak egyetlen gondolata van a harcban: az ellenség, aki szemben áll vele, s akit le akar győzni. Veszedelmesebb ellenfél bármelyik európai katonánál, akinek lelkében más érzések is uralkodnak.

A japán katona előtt az élet olyan minimális értékű, hogy a halál számára szinte kívánatos. És ebben a felfogásban olyan következetes, hogy minden aggodalom nélkül szakítja szét azokat a köteleket, amelyek mások számára az életet leginkább értékessé teszik. A háborúban nem ismer egoizmust, hanem egész egyéniségével egy eszmének a szolgálatába áll, mely nagyobb értéket képvisel számára, mint maga az élet.

Ha az előbbieket végiggondoljuk, megértjük a japán nép szinte fanatikus hazaszerete-

népikisebbségi banktőkéből 240 millió lei vagyoni erő 76 pénzintézet között töredezzék egyenként 10 millió aluli részekre, s csak 5 olyan magyar jellegű pénzintézet legyen, amelynek vagyoni ereje 10—20 millió lei között van.

Ha ez állapotokon az egészséges összefo-

tét, melynek szolgálatában saját életét is örömmel áldozza fel.

Bälz feljegyzéseiben számos példát sorol fel, melyek mind a japán élet- és halálmegvetés, de egyben hősiességének is bizonyítékai.

Az orosz-japán háborúban Togo tenger-nagy, mielőtt a harc vonalába ment, azt írta családjának, hogy ezután semmi hírt nem ad többé magáról és róluk se akar hallani ezen-

Mikulásra **gyermekjátékok,** si, korcsolya és mindennemű sportcikkek legolcsóbban és legnagyobb választékban **HAVRANEK** utódánál beszerezhetőek.

túl, mert a harcról semmivel sem akarja figyelmét eltéríteni.

Egy másik alkalommal történt, hogy önkénteseket kerestek abból a célból, hogy az ellenséges hajóhadat Port-Arthur kikötőjében elsüllyesszék. Mindössze hetvenhét önkéntesre lett volna szükség és jelentkezett kétezer. A kapitány a következő — a japán katonára jellemző — beszédet intézte az önkéntesekhez:

„Mikor én most önöket elküldöm, hogy Port-Arthur kikötőjét blokád alá helyezzek, bár a legkevesebb reményem sincs arra, hogy önöket viszontlássam, mégis olyan örömmel teszem, mintha saját fiaimat küldeném. Mert ha száz fiam volna is, mind a százra ilyen merész feladatot bíznék, de ha egy volna, azt is elküldeném. Ha az első kísérletnél elveszítik önök a jobb kezüket, akkor dolgozzanak a balal: ha veszítik mind a kettőt, dolgozzanak a lábukkal; ha elveszítik azokat is, dolgozzanak a fejükkel, de mindig valósítsak meg a följebbvalóiktól kapott megbízást. Én a halálba küldöm önöket, de tudom, hogy önök készek a halálba menni!”

gások irányában nem változtatunk, akkor nem lehet kétséges, hogy a Legfőbb Banktanács által tervbevetett működéskorlátozás elsősorban a magyar népkisebbségi bankok között fog dús aratást végezni, amelyek a maguk szervezetlenségében még legális érdekeik védelmére sincsenek felfegyverkezve.

A magyarországi honvéd Imi miniszter látogatásra megy Rómába

Rómából jelentik: Olasz politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Róder magyar honvédelmi miniszter december 12-én Rómába érkezik, hogy viszonzza Badoglio tábornagy budapesti látogatását. December folyamán lenygel katonai küldöttséget is várnak Rómába.

Viharos jelenetek a csehszlovák parlamentben

Prágából jelentik: Sidor szlovák autonómista képviselő a csehszlovák képviselőházban arról beszélt, hogy Prága gyarmatként kezeli Szlovenszkót és mint rabszolgákkal bánik a szlovákokkal.

A képviselőnek erre a kijelentésére óriási vihar támadt és a kormányparti padsorokból kórusban káltották Sidor felé: „Áruló!”

Később Korláth Endre dr. szólalt fel a költségvetési vitában és hangoztatta, hogy a költségvetésnek a hadügyi kiadásokra vonatkozó részével nem kíván foglalkozni, mert attól tart, hogy ha belemelegedne e tétel taglalásába, valamely katonai ügyész nyomban vádat emelne ellene.

Rögzítik a francia, angol és amerikai pénzürtékeket

Londonból jelentik: Januárban fontos tárgyalások kezdődnek Londonban a washingtoni hármass egyezmény valutái: a francia frank, az angol font és a dollár értékrögzítése ügyében. Londoni értesülés szerint Bonnet francia pénzügyminiszter január első napjaiban Londonba érkezik, hogy megkezdje az előkészítő eszmecseréket az angol kormánnyal.

EXCELSIOR

Ételzsír nem tartalmaz vizet vagy más idegen anyagot. Mivel 100%-os zsír, ezáltal a legszaporább és így a legolcsóbb is. Kiválóan jó a főzéshez és sütemények készítéséhez. Kapható minden nagyobb élelmiszer üzletben.

SÜTÉSHEZ ÉS FŐZÉSHEZ

A kínaiak hármass aknazárral védik Nankingot

A japánok tervszerűen haladnak e óra. — Már a Nankingtól száz kilométerre fekvő erődöket bombázzák

Nankingból jelentik: A japán hadsereg felvonulása Nanking felé tervszerűen halad előre. A kínai hadvezetőség a Jangcse-folyót három helyen erős aknazárral zárta el. Az egyik aknazár 15 kilométerre van Nankingtól északra, a másik 50 kilométerre, a harmadik pedig Kiangjinnél, tehát Nankingtól 100 kilométernyire van. Ez utóbbi aknazárt erődítmények és erős kínai tüzérség védi. A japánok ez ellen az erőd ellen csütörtökön nagyobb bombatámadást indítottak.

A KINAIK IS GYŐZELMET JELENTENEK.

A kínai hadvezetőség nagy győzelmet jelent Nankingból. E szerint a Nanking körül összevont kínai csapatok a fővárostól 70 kilométernyire Kanjang közelében meglepetéssze-

rűen általános támadást kezdtek a Nanking irányában előnyomuló japánok ellen. Az ellentámadás első lendülete Kwangte városig vitte előre a kínai csapatokat és csütörtök este megszállták a várost, melyet néhány nap előtt foglaltak el a japánok.

A JAPANOK KATONAI DISZFELVONULÁSA SANGHAI NEMZETKÖZI NEGYEDEBEN.

Sanghaiból jelentik: Az itteni nemzetközi negyed utcáin a japánok péntekre nagy katonai felvonulást készítettek elő. Miután a nemzetközi negyed telve van kínai menekültekkel, a nemzetközi negyed rendőrsége és a japán katonai őrség messzemenő rendszabályokat fogadtatott, hogy a japán díszfelvonulás rendjét meg ne zavarják.

A Nankingból menekült kormányt Japán nem tekinti egész Kína kormányának

A német nagykövet békeközvetítést kezdett

Tokióból jelentik: A japán lapok közlik Konoye miniszterelnök kijelentését, mely szerint a Nankingból Kína belsejébe (Csungkingba, Szezsuan tartomány fővárosába) menekült kínai kormányt most már csupán helyi jelentősége van. A kínai kormány elmenekülése Nankingból annyit jelent, hogy feladta a kormány az egész Kína feletti gyakorlati hatalmát. A lapok hangoztatják, hogy Nanking el-

este után Japán arra az álláspontra helyezkedik, hogy a jelenlegi kínai kormányt nem beszélhet többé egész Kína nevében és Japán nem fogja többé ezt a kormányt egész Kína kormányának tekinteni.

Hankauból jelentik: Csang-Kai-Sek tábornagy és Trautmann német nagykövet között megbeszélések folynak. Hír szerint a nagykövet közölte azokat a feltételeket, amelyeket Né-

metország elfogadásra ajánl a kínai kormánynak. Ezek a feltételek a következők:

1. Japán biztosítékot nyújt, hogy nincsenek hódító szándékai Észak-Kínában sem és nem kíván mást, mint Japán és Kína gazdasági együttműködését.
2. Kína csatlakozzék a kommunistaellenes egyezményhez.
3. Japán hajlandó visszavonni csapatait Kína területéről.

Ez lenne az a három feltétel, melynek elfogadását a német nagykövet Kínának ajánlja. Ha a hankai hír igaz, akkor a feltételek sokkal enyhébbek, mint amilyeneket Japán eredetileg követelt. Japán ugyanis a mostani meg egyezés szerint nem követelné az egész kínai hadsereg lefegyverzését, sem pedig a Kuomintang feloszlását.

DÉLKINA ELLEN IS MEGINDUL A JAPAN TÁMADÁS.

Hongkongból jelentik: Az itteni katonai körök arra számítanak, hogy már a legközelebbi napokban megindul a japánok támadása szárazon és vizen Kanton ellen. Csütörtökön már megkezdtek a város légi bombázását.

Divatos hó- és

házcipőt

Mikulásra ajándéknak csak

MUHARY-nál

vegyen! Oradea, Blv. Reg. Ferdinand 9.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbeli megválaszolásra válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Enyhe, ködös, esős idő, előbb eső, majd szél és záporosó. Néhány nap mulva lehűlés várható.

PÜSPÖKI ÉRTEKEZLET VOLT BUCURESTIBEN. Bucuresti. Saját tud. Szerdán és csütörtökön püspöki értekezlet volt a fővárosban, amelyen Cisar érsek elnöklete alatt az összes római katolikus püspökök résztvettek.

December 22-én kezdődik az egyetemeken a karácsonyi szünet. Bucuresti. Saját tud. A népnevelési miniszter hivatalosan közölte a sajtóval, hogy ellentétben a forgalomba került hírekkel, az egyetemeken a karácsonyi szünet december 22-én kezdődik.

JANUÁRRA HALASZTOTTÁK A MAJLÁTH-JUBILEUMOT. Budapestről jelentik: A budapesti sajtó péntek reggel a következő közleményt hozza nyilvánosságra: „Majláth G. Károly transzylvániai püspök jubileuma, emlékbizottsága értesíti az érdeklődőket, hogy a december 5-ére tervezett jubileumi ünnepségeket elhalasztották és azokat januárban tartják meg.

NEGY MAGYAR MŰVÉSZ KAPTA MEG A PÁRIZSI VILÁGKIÁLLÍTÁS „GRAND PRIZ”-JÉT. Párizsból jelentik: Aba-Novak Vilmos és Dióssy Antal festőművészek, valamint Medgyessy Ferenc és Borberek-Kovács Zoltán szobrászművészek a párizsi világkiállítás „Grand Prix”-jét kapták.

Zürichi zárlat. Párizs 14.68 fől, London 21.60 egyenget, Newyork 432.62, Brüsszel 73.55, Milánó 22.75, Amszterdam 240.40, Berlin 174.45, Bécs — schilling 79.90, Prága 15.21, Varsó 81.80, Belgrad 10, Bucuresti 325.

Legkellemebb téli olvasmányul szolgálnak

az „Uj Elet Regénytár” legújabb kiadványai:

1. E. B. Hardy:

A fekete orkán lovasa

2. Ijjas Antal:

S. O. S. villámvihar

3. K. B.:

Tobelszki páncélvonal

4. Erd Leslie:

Ejféli hold völgye

5. Iane Kovách:

Shanghai tüztenger

(Elfogyott)

6. Demjén József:

Li Tang hercegnő

Szép színes fedőlap. Egy-egy regény terjedelme 64 oldal. Ara 4 Lei. Tömeges megrendelés esetén 20 % engedmény. Kapható kiadóhivatalunkban.

Meghalt Botár Gáspár főesperes

Turda. Saját tud. Nemesak Turda város katolikusait, de országgrészünk egész magyarságát sulyos veszteség érte.

Néhány napi betegség után meghalt Botár Gáspár turdai római katolikus főesperes-plébános. A fenkölt lelki és meleg örzésű főpásztor halála nemcsak hívei táborában, de a város társadalmának szélesebb körében is őszinte részvétet keltett. A hívei által rajongásig szeretett plébános kilenc éve került Turdára. Kezdetől fogva fáradhatatlan tevékenységgel intézte az egyházközség lelki és anyagi ügyeit s minden jótékony és kultur-megmozdulásnak élén állt. Temetése nagy részvétel mellett ment végbe s korporsóját tisztelőinek óriási tömege kísérte utolsó útjára.

A pénzügyminiszter mentesítette a traktorokat az iparadótól. Bucurestiből jelentik: 1937 júliusban iparadót vetettek ki az olyan mezőgazdasági gépekre és eszközökre, amelyek nyers-termékek feldolgozására alkalmasak. A pénzügyminiszter mentesítette ezen adó alól a traktorokat még akkor is, ha azok nem a tulajdonosok számára dolgoznak.

TOVABB DÜHÖNG A VIHAR A MARVANY-ÉS AZ ÉGEI TENGEREKEN. Bucuresti. Saját tud. A Márvány- és az Égei tengeren tovább dühög a vihar. A vihar ereje főként a bulgár és a török partokon tombol hatalmas erővel. A Constantinába befutó jelentések szerint egy francia hajó elsüllyedt. Az ázsiai partok mellett egy görög és egy német hajó zátonyra futott. A német hajó elsüllyedt, legénységét egy svéd tehergőzös mentette meg.

TESTA

Megfázás hűlés
szúrás ellen

A szeszgyárak kukorica vásárlása. Bucurestiből jelentik: A vasutigazgatóság határozata szerint a szeszgyáraknak feladott kukorica szállítmányoknál eltekintenek a minisztertanács 1937 szeptember 16-iki határozatától, amely, mint ismeretes, megtiltja a 14 százaléknál nagyobb viztartalmú kukoricának a szállítását.

MUNKANÉLKÜLI SEGÉLYEK. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi miniszter nem akar lemondani az iparosoktól beszédendő munkanélküli támogatásról, habár köztudomású, hogy jelenleg nálunk nincs munkanélküli. Az iparosok egyesülete kérte a munkaügyi minisztériumtól a munkanélküliek pontos kimutatását, mert szeretnék tudni, hogy kik kapják a munkanélküli segélyeket, ha nincs munkanélküli.

Rugalmas bőr a legújabb amerikai találmány. Newyorki jelentés szerint az ottani luxuscipőüzletek kirakatában, mint szenzációs újdonság olyan cipők és egyéb finom bőrárak láthatók, amelyek gumiszzerű elaszticitással bírnak. Ez a bőr egy simul a lábhoz vagy a kézhez, mint a vékony gumi és fölöslegessé teszi a gombokat vagy a cipőszínort. Az érdekes újdonság feltalálója Vámos Alfréd, aki neve után itélve, magyar származású. A bőrnek gumiszzerűvé való átalakítása úgy történik, hogy a különböző finom bőrfajták ezidőszert ismeretlen összetételű vegyi fűrdők útján az egyébként csak az állatokon észlelhető simulékonyságukat visszanyerik. Hogy ez a feldolgozási mód költséges-e, arról nincs híradás, de tudvalevő, hogy az ilyen elasztikus bőrtermékek egyelőre nagyon drágák. Ha a találmányhoz fűzött várakozások bevalnának, a cipőiparban a rugalmas bőr nagyleletőségű reformot fog jelenteni.

Nem vásárolják a belföldi gyapottermést. Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy már az országban is termelik a gyapotot. A folyó évben összesen 25 vagon gyapotot termelt és kg.-ként 20 leies minimális árat állapítottak meg. Ennek ellenére, amint az Argus írja a textilipari üzemek, teljesen érthetetlen okokból nem akarják vásárolni a belföldi gyapottermést.

ARCBŐRELRAGADÓ LESZ

ha rendszeresen használ
Palmolive szappant, a
toalettszappanok legfi-
nomabbját

A BETEGSZABADSÁGRA FIZETÉS. Bucurestiből jelentik: A Társadalombiztosító Központ körrendeletben értesítette a vidéki betegsegélyzőket, hogy az egy éven belül történő ismétlődő megbetegedés esetén a betegsegélyt a betegség első napjától kezdve fizessék, mert az ilyen megismétlődő betegség az előbbi folytatásának tekinthető. Ez a rendelet kiküszöböli azt a bizonytalanságot, amely az ilyen ismétlődő megbetegedés első 7 napjának a segélyezése körül volt. A biztosított magántisztviselőknek az első megbetegedés 30 első napja után jogosultak a betegsegélyre.

LETÖRTE BILINCSEIT ÉS ELMENEKÜLT EGY VESZEDELMEZ BETÖRŐ. Oradea. Saját tud. A helybeli rendőrségnek — mint jelentették — röviddel ezelőtt csak hosszú nyomozás után sikerült elfogni Berinde Györgyöt, aki a közelmúltban számtalan betörést követett el a város területén. A rendőrségi vallás után a vizsgálóbíró elé került s midőn a törvényszékről egy rendőr három társával együtt az ügyészségi fogházban levő cellája felé kísérte bűnösét letérve, futásnak eredt. A rendőr nem vette üldözőbe, nehogy mialatt a menekülő után ered, a többi rabok szétszéledjenek. Mindössze lármát ütött, rendőr azonban nem volt a közelben s így Berindének sikerült elmenekülnie. A rendőrség, midőn értesült a vakmerő betörő szökéséről, nyomban egész rendőr és detektív osztágot mozgósított Berinde elfogatására, azonban a szökevényt, akit valószínűen büntetésjaj rejtegetnek, eddig még nem sikerült kézrekeríteni.

ZAVAR AZ ANGOL ALSÓHÁZBAN EGY KARZATI KÖZBEKIÁLTÁS MIATT. Londomból jelentik: Csütörtökön az alsóház tanácskozásait megzavarta egy karzati látogató. Amikor Crossley konzervatív képviselő beszédében a kommunistákat és szocialistákat emlegette, hirtelen felemelkedett a hallgatóság részére fenntartott helyen egy jólöltözött férfi és ezt kiáltotta a többségi képviselők felé:

— Önök megrontják a szocialista képviselőket!

Majd nyugodtabb hangon folytatta:
— Elég volt már abból, hogy becsukjanak épeszű embereket az elmeegógyintézetbe. Mindnyájan hazugok és bolondok vagytok!

A teremőrök a kiálló férfit eltávolították a teremből.

* Csúz, köszvény, rheumának kinjait enyhíti valódi Diana sósborszesz.

FOLYTATJÁK A TRÉFÁS KÜLDEMÉNYEKET BLUM LEONÉ CIMÉRE. Párizsból jelentik: Tegnap, csütörtök délután a Temple-utcai postahivatalhoz újabb csomag érkezett Blum helyettes miniszterelnök felesége címére. A csomagban egy fémcső volt. A vegyvizsgáló intézetben megállapították, hogy csupán tréfacsínalók művéről van szó ezalkalommal is.

A tavaszi vetőmagvak értékesítése és beszerzése. Clujról jelentik: Alig végezte be a gazdaközösség az őszi betakarítási munkálatokat, a Gazdasági Egylet, máris hozzáfogott az évenként megrendezni szokott februári vetőmag kiállításának és vásárlásának előkészítéséhez. A kiállítást ezúttal február hó 20—22 napjain rendezi meg az egyesület Clujon. A bemutatott vetőmagvak és gumók, kisebb gazdasági gécek, eszközök és egyéb vegyszerek. A kiállításon az EGE kiegészítő tagjai helydíjat nem fizetnek és a kiállítandó tárgyak esimes elrendezéséről, feliratok két nyelven való elkészítéséről a kiállítás rendezője gondoskodik. A kiállításon való részvételi szándék február 1-ig bejelentendő az EGE-hez Cluj Str. Andrei Mureşanu 10. szám.

* Agina pectorisnál, a rohamokban fellépő nyomásztó szívtáji fájdalmaknál, reggelenként fél, esetleg negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is elegendő ahhoz, hogy a belső működését elrendezze és megfelelő emésztést biztosítson. Kérdezze meg orvosát.

SPORT

Az év mérkőzése

Anglia-Csehszlovákia 5:4 (3:2) Csak szerencséivel nyertek az angolok

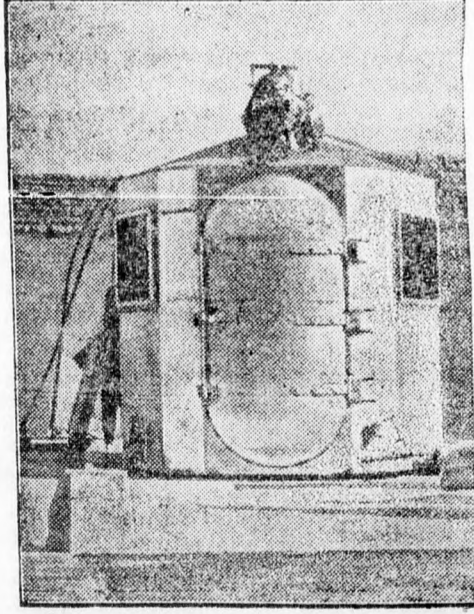
Londonból jelentik: A világszerte nagy érdeklődéssel várt angol-csehszlovák mérkőzés nagy meglepetésre csak hihetetlen nagy küzdelem után és szerencséivel dönt el az angolok javára. A csehszlovák labdarugás az utóbbi időben nagy hanyatlást mutatott s ennek volt tulajdonítható a budapesti emlékeztető 3:8-as eredmény is.

Általában nagygyólarányú angol győzelmet vártak. A csehszlovák csapat azonban remekül küzdött és a mérkőzés utolsó percéig nyitotta annak kimenetelét. Általános vélemény Londonban, hogy Európa egyik válogatott csapata sem keltett olyan jó benyomást, mint most Csehszlovákia. Góllövők: Cryston 2), Morton 2) és Matthews, illetve Nejedly 2) és Puc 2). Az angolok győztes gólya az utolsó percben esett!

A 46 ezere néző előtt, köles időben lejátszott mérkőzést a belga Langenus kitűnően vezette.

Kijelölték a román válogatott keretét: Bucarestből jelentik: A december 17-én, Kairóban lejátszása kerülő Románia-Egyiptom világ-hajnoki selejtező mérkőzésre a román válogatóbizottság 17-es keretet állított össze. A végleges csapatot hétfőn állítják össze. A keret a következő: Kapusok: David (CAO), Szadovszki (AMTE), Hátvédek: Dragomirescu (Juventus), Felecan I. (Victoria), Sfera (Venus), Bürger (Ripensia), Fedezetek: Vintila (Rapid), Juhász (CAO), Demetrovici (Kinizsi), Szaniszló II. (AMTE). Csatások: Bindea (Ripensia), Kovács (CAO), Bodola (Venus), Petea Válcov (Venus), Iordache (Unirea Tricolor), Schwartz (Ripensia), Perneky (AMTE.)

425 MILLIÓ LEI ÉRTEKŰ VAGYONA VAN AZ ARSENALNAK! Londonból jelentik: A földkerekség leggazdagabb egyesülete kétszázötven millió leinél is az Arsenal. Az angol csapat vagyoni helyzetére vonatkozólag a következő adatok világítanak rá: Az Arsenalnak 325 millió leinyi ingatlan vagyona van. 30 főnyi játékosállománya 74 millió leit ér. Egyéb vagyona 26 millió leit. A személyzet „csak” a következőkből áll: egy főmenedzser, egy segédmenedzser, három gyors- és géprőnd, nyolc tisztviselő, tíz kerécsés és kétszáz jegyellenőr.

Az amerikai Missouri államban a halálraítélteket új, gázkamrában végzik ki s nem villamos széken. Képünk a gázkamrát ábrázolja, amelybe bezárják a delikvenst s az ablakokon át kívülről figyelik a mérges gáz hatását az ítélet végrehajtói

RÁDIÓ

VASÁRNAP, DECEMBER 5.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 11.55 Istentisztelet 13 Hírek. 13.10 A Tandin-zenekar hangversenyének közvetítése. 14.45 Vidám negyedóra. 19 Időszerű anyag. 19.15 Táncklepek. 20.15 Felolvasás. 20.30 Hangjáték. 21.30 Énekkar. Majd: hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11-11.55 Református istentisztelet. Prédikál: Ravasz László. 12-13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet Brückner József dr. mondja. 13.30 A Légóltalmi Liga alakuló gyűlése. 13.55 Operaházi zenekar. 15 Lemezek. 16 Gazdáknek. 16.45 Mese. 17.30 „Kassa”. Előadás. 18 Szalonzene. 19 Névnapi köszöntés Magyarország kormányzójához. 19.20 Finn-est. 20.20 Cigányzene. 20.50 Sport. 21. „Orlov”, operett. 23.20 Hírek. 23.40 Jazz. 24.20 Cigányzene. 1.05 H.

HÉTFŐ, DECEMBER 6.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Szórakoztató zene. 19.45 Felolvasás. 20 Szimfonikus táncok. 21.15 Operett. 22.30 Hírek. 22.45

Csúsz
Köszvény
Rheuma
DORZSOLJE BE TAGJAIT
DIANA SÓSBORSZÉSZEL

Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8 Reggeli ébresztő a kormányzó névnapján. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Balalajka. 14.30 Postászenekar. 17.15 Diákfélóra. 18 „Szent Borbála napján a Bercsényi-tűzérknél”. 19 „A légvédelmi gyakorlatok ismertetése”. 19.20 Lemezek. 20 „Egy elfelejtett magyar zeneszerző: Ruzicska József”. 20.30 Az egyetemi és főiskolai ifjuság ünnepi estje. 21.40 Hírek. 22.45 „Miklósnapi népszokások”. 23.10 „Pesti karnevál”. 23.55 Időjárásjelentés. 24 Hírek német nyelven. Utána: Cigányzene. 1.05 Hírek.

KEDD, DECEMBER 7.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Csak Radio-Romania: gramofonlemez. Csak Bucuresti: Beethoven F-dur vonósnygyos. 19 A két állomás együtt: Időszerű anyag. 19.10 Zenei csevegés. 19.25 Tomescu Karolina román slókat énekel. 20.15 Rádiózenekar. 21.20 Felolvasás. 21.35 Demetriad Sándor zongorizik. 22.10 Badescu Mária és Dinu operettkezdés. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 12.30 „A december 9-iki légvédelmi gyakorlattal kapcsolatban kísérleti adás a nyilvános hangszórók behangolása céljából és a rádiójel ismertetése”. 13.05 Rendőrszenekar. 14.30 Cigányzene. 17.10 Asszonyoknak 19 A légvédelmi és légóltalmi gyakorlat ismertetése. 18.20 „Az amerikai Nyugat dalai”. 19.05 Szalonzene. 20.20 „Jóléthez vezet-e a technikai haladás?” 20.40 A budapesti és bécsi rádió közös műsora. 21.45 „Duse”. Hangjáték. 23.25 Hírek. 23.45 Hangversenyzenekar. 1.05 Hírek külföldre.

SZERDA, DECEMBER 8.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Giurgea-zenekar. 19.10 Hangpédákkal. 20.15 Felolvasás. 20.35 Haydn: A teremtés. oratorium. a bécsi rádió műsorának közvetítése. 23.05 Hírek. 23.20 Kretuzer-szrammelnygyos. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11-12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi pébánia-templomból. A szentbeszédet Kőzi-Horváth József dr. mondja. 12.15-13.15 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Szuchy Elek szerkesztő lekösz mondja. 13.30 Operaházi zenekar. 14 „Világhír-15”. 15 Lemezek. 16 „A rádió a magyar kultúra szolgálatában”. 16.15 Tárogató- és hárfahármas. 17 „Márta és a Mikulás”. 17.25 Szalonzene. 19.30 „Rutherford, az atomfizika mestere”. 19 Magyar nóták. 20 „Szabadság” 20.30 Waldteufel-emlékest. 21.40 A „Láthatár” Kisebbségi irodalmi est. 22.40 Hírek. 23 Argentínai, kubai és spanyol dalok. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 9.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Riport. 18.15 Lemezek. 18.45 Tánckzene. 19.45 Felolvasás. 20 Csak Rádió-Romania: Gramofonlemez. Csak Bucuresti: Miletianu zongoraművész Beethoven-sonátákat játszik. 20.30 A két állomás együtt Niculescu-Bassu énekel. 20.50 Lemezek. 21.20 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 23.10 Gramofonlemez. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Szalonzene. 14.15 „Légvédelmi gyakorlat”. 15.05 Zongoraszmok. 17.15 „A tápszerek értéke”. 18 Gazdáknek. 18.30 Sallak Pál énekel, zongorakísérettel. 19 „Zsigmond király”. 19.30 Jazz. 20 Beszélgetés Lillian Harvey-vel, viaszfelvételt. 20.35 „A li-manovai legenda”. Falusi életkép. 21.25 Vidám rejtvenyest, hanglemezekkel. 22.10 Hírek. 22.30 Cigányzene. 23 Időjárásjelentés. 23.30 Gróf Bem de Cosoban Wladimir lengyelnyelvű előadása. 23.50 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zongorája. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, DECEMBER 10.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Motzoi zenekar. 20 Felolvasás. 20.15 Csak Radio-Romania: Román népzenelemez. Csak Bucuresti: Andricu zongora- és Cocco szellőművész játéka. Beethoven: C-dur szonáta. 20.35 A két állomás együtt: Közvetítés az Operaházról. A szünetekben hírek. 23.30 Gramofonlemez. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Zongoraszmok. 13.45 Enekszmok. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákfélóra. 18.10 Szalonzene. 18.55 „A Nobel-díj átadása Szent-Györgyi Albertnek”. 19.35 Cigányzene. 20.45 Külügyi negyedóra. 21 Operaházi zenekar. 22.20 Hírek. 22.45 Jazz. 23 Időjárásjelentés. 3.35 Lemezek. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

SZOMBAT, DECEMBER 11.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 A Románia őrsége című szervezet orája. 18 Kristall-zenekar. 19 Időszerű anyag. 19.15 Hangképek, lemezekkel. 19.45 Felolvasás. 20 Vendéglői zene. 21 Üzenetek. 21.15 Tánckzene. 22.30 Hírek. 22.45 Tánckzene. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Zongora, hegedű, énekhármas. 14 Lemezek. 17.15 Gyermekekésék. 18 „A posta rádiótanácsadó szolgálat. 18.40 Operaházi zenekar. 19.30 Darányi Kálmán előadása az Iskolaszanatoriumról. 19.55 Enekszmok. 20.30 Dr Fuszsek Ryszard libériai miniszter beszélget Konkoly Kálmánnal és dr Fel Edittel. 21 „Gépkabaré”, hanglemezekről. 22 Hírek. 22.20 Cigányzene. 22.40 Jazz. 23 Időjárásjelentés. 23.20 Cigányzene. 23.55 Jazz. 24 Szalonzene.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Csak egy Mikulás előadás lesz a színházban

Candreaé, a nőegyletek elnöknője és a színház igazgatósága megállapodtak abban, hogy csak egy Mikulás előadást rendeznek a színházban. Ez az előadás vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik és olyan gazdag és változatos műsort állított össze M. Antalfy Margit, a kiváló táncanártnő, hogy ennek a vasárnapi előadásnak minden tekintetben felül kell mutatnia minden eddigi Mikulás előadást. Eppen ezért felkérjük a szülőket és gyermekeket, hogy mindenki, felnőtt és kicsi, ott legyen vasárnap délelőtt ezen a Mikulás előadáson, ahol a szebbnél-szebb táncok, énekek és tanulságos kis gyermekdarabok kerülnek színre a Mikulás bácsi védnöksége és bevonulása mellett.

Jegyek ezen előadásra kaphatók Iles urnál, a román színház pénztárnokánál.

Weininger Jakab halála. Hosszas szenvedés után 63 éves korában, december 3-án meghalt Oradeán Weininger Jakab városunk egyik közsímsert polgára. Az elhunyt földi maradványait december 5-én helyezik örök nyugalomra az oltségi temető halottaskápolnájából a családi sírboltba a római katolikus egyház szertartása szerint, míg az engesztelő szentmise december 6-án, reggel 8 órakor lesz az oltségi Szentlélek-bálszertartásban.

A Liberális Párt velencei és csillagvárosi gyűlései. Moşoiu Tiberiu miniszteri elnöksége alatt működő Liberális Párt velencei és csillagvárosi körzete propaganda gyűléseit a következő helyeken és időben tartja meg: 1. Penteken, december 3-án este 9 órakor a Cseh Zsiga vendéglőben, Calea Victoriei. 2. Kedden, december 7-én, este 9 órakor a Nasch-féle vendéglőben, Str. Fabriciei. 3. Csütörtökön, december 9-én este 9 órakor a Deleanu-féle vendéglőben, a Szőlősi-réten. Ezekben a gyűléseken a párt szívesen látja a párttagokon kívül mindazokat is, akik a Liberális Párt politikai programjával szimpatizálnak. Popovici Traian, városi tanácsos, körzeti elnök.

Véghő László ny. miniszteri osztálytanácsos halála. Megeszerzte mély részvételt keltett, hogy Véghő László nyugalmazott belügyminiszteri osztálytanácsos, a Ferenc József és vaskoronarend lovagja, 79 éves korában december 1-én Beiusban meghalt. Temetése december 3-án ment végbe a görög katolikus egyház szertartása szerint. Az elhunytat, akivel Beius egyik legelőkelőbb polgára szállt sirba, nagyszámú, elsőkelő rokonság gyászolja.

Temetések. Weininger Jakab nyug. főmozdonyvezető 62 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Haller-kápolnában. — Id. Papik Mihály 72 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Cloeca-utcából. (Erdélyi „Concordia”)

Olcsó Mikulás vásár

CUBA fűszer, csemege és cukorkaüzlet

ORADEA, Str. Avram Iancu No. 10. Telefon: 6-40.

- 1 db csokoládé piros csizma 4 lei
- 1 db csokoládé piros papucs 6 "
- Szövet Mikulások nagy választékban már 10 leitől kezdve
- Külföldi selyem Mikulások 4 "
- Mikulási dobozos bombon 15 "
- Közép doboz 24 lei, nagy doboz 28 lei
- Mikulási deserti bombon, meggyes, illdefonso, grüllás és különböző töltelékű bombonok, arany, ezüst és piros csomagolásban 10 deka 11 "
- Mikulási csomagok 6 "
- 10 deka tea keksz 4 "
- 10 deka friss datolya 6 "
- Valódi olasz maróni és mandarin állandó raktáron
- 10 deka csokoládé praliné 8 "
- 10 deka vegyes drage 8 "
- 1 kgr. új tuge 34 "
- Mikulási szalon cukor,ogyoró, mandula, narancs, stb. ízzel nagy választékban A n. é. vevőközönség szives figyelmébe ajánljuk hogy üzletünkbe **kizárólag friss áruk vannak raktáron.**

Mikulásra minden gyermek ajándékot kap.

CUBA-cégnél
Mariska és Magda
Oradea, Str. Avram Iancu 10.
Telefon 640. Telefon 640.

A kismalmok tulajdonosainak sérelmei

Bucurestiből jelentik: A chisinăui és aradi kismalmok tulajdonosainak kongresszusán a tulajdonosok emlékiratba foglalták panaszait és kívánásait. Az emlékiratot a szövetkezetügyi miniszternek nyújtották át. Az emlékirat pontjai a következők:

1. A kereskedelmi vagy kismalommal való minősítést ne a minisztérium önkényes intézkedése végezze, mivel legtöbbször a politikai érdek befolyására történik, hanem egy bizottság jelentése és a tulajdonos nyilatkozata alapján. A bizottságban helyet foglalna a kismalmok tulajdonosai egyesületének egy megbízottja is.
2. Ne nevezzen ki a minisztérium a kismalmok mellé ellenőrt, akit a tulajdonosnak kell fizetni, csak abban az esetben, ha bűnös visszaélés történt.
3. Engedje meg a minisztérium a kismalmoknak kétféle liszt őrlését.
4. Mentesse a minisztérium a kismalmokat az őrlési napló vezetése alól, mert ez olyan könyvelési terhet jelent, amelyet nem bírnak el.
5. A városi kismalmokat mentesítsék a fogyasztási illeték fizetése alól (25 bani kg-ként).
6. Kérjük végül a malmok új csoportosítását: legyenek kereskedelmi, vegyes és kismalmok.

Gabonapiac

Az utóbbi napokban a gabonapiacot lanyhaság jellemezte. Szakkörök megítélése szerint az amerikai és szovjet gabona versenynak tud ajoiningható. Szerencsére az árak részbeni esése csak néhány napig tartott. Utána ismét szardultak az árak. A német kormány azonban újabb buzavásárlási ajánlatot tett és Mexikó is komolyan érdeklődik.

A kukorica helyzete változatlan. A vasútzagazgatóságnak az a rendelete, mely lehetővé tette, hogy a szeszgyárak korlátozások nélkül szállíthassák szükségleteiket, valamivel kedvezőbb helyzetet teremtett. Az ilyen esetekben ugyanis eltekintenek annak a minisztertanácsj határozatnak a végrehajtásától, amely kimondta, hogy a 14 százaléknál nagyobb viztartalmu kukorica nem szállítható.

Az árpát nagy kereslet és gyenge kínálat jellemzi. Kivétel ugyan nem volt, de az árak elégségt színvonalon mozognak.

A zab piacon nagy az élénkség. A hadsereg folytatja a beszerzést.

A fehérbab piacon nincs komolyabb esemény. Olaszország egyelőre leállt a vásárlást, de a spanyol küzdőfelek részéről annál komolyabb az érdeklődés.

A lőhere körül újból bajok vannak. A közvetítő kereskedelem újból Nemzetországot, illetve az ottani árakat emlegeti, ahol a 100 márkás árat 90-re szállították le. Természetes, hogy a közvetítő kereskedelem minden lehetőséget megragad csak hogy az árut olcsóbban vásárolja.

A lucerna piacon a gyenge termés miatt nagy a kereslet.

Buza. Clujon 550, Oradeán 535, Timişoarán 510, Satumaren 545, Aradon 530, Bucurestiben 560, Brailában 530, Constantában 525, Galacon 530 lei.

Kukorica. Clujon száritott 330-350, Oradeán 335, Satumaren 270-310, Aradon 230-290 lei.

Árpa. Clujon 500, Oradeán 415, Timişoarán 470, Bucurestiben 400, Satumaren 410, Aradon 470, Brailában 390, Galacon 385.

Zab. Clujon 535, Oradeán 500, Timişoarán 460, Bucurestiben 510, Brailában 525, Constantában 530, Satumaren 500, Aradon 500 lei.

Fehérbab. Clujon 760, Oradeán 765, Brailában 690, Bucurestiben 720, Constantában 690-700, Galacon 780 lei.

Lőhere: Clujon 25, Oradeán 24, Timişoarán 25 lei.

Lucerna. Clujon 45, Oradeán 43, Timişoarán 45 lei.

Állatárak: Clujon élőszuliban sertés teljesen hizott 25-27 lei, félhizott 20-23, rüdeg 18, tehén teljesen hizott 18-20 lei, ökor teljesen hizott 18-20, vékony feldolgozásra alkalmas növendékborjú 18 lei, szopóborjú 20 lei.

Ne felejtse el, hogy december 6-án van a MIKULÁS. Krampuszok, Mikulások és hozzávaló csokoládé figurák, csizma, cipő, papucs, valamint luxus-dobozokban bombonok, nagy választékban a lehető legolcsóbb árakban

PETROVICI

cukorka és csokoládégyár üzleteiben.
Főüzlet: Oradea, Str. Alexandri 28.
Fióközlet: Bulevardul Regele Ferdinand 6.

Megrándult?

Biztos szer, amely azonnali enyhülést szerez!

Kenje be enyhén Sloan's - szal. Ne dörzsölje. Azonnal érezni fog javulást, Sloan's a vérkeringést élénkíti — tiszta és friss vér tör utat az fájo izomszövetek felé, enyhíti ezzel fájdalmát és helyreállítja egészségét. Vásároljon még ma egy üveget.

Kapható minden drogeriában és gyógyszerésztárban. Nagy üveg 60, kis üveg 35 lei.

Sloan's Liniment
megszünteti a fájdalmakat!

Ismét drágult a megélhetés

Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napokban jelentékeny árdragulás történt a ruházati cikkek terén. A fa ára változatlan. Bucurestiben még mindig nagy a tűzifa hiánya, mert a 30.000 vagon szükséglettel szemben csak 3000 vagon tűzifa érkezett eddig a fővárosba.

SZÍNHÁZ

Délutáni előadások. Szombaton délután 5 órakor és hétfőn délután 5 órakor a Rut kis kacsza nagyszerű operett újdonságnak lesz két első olcsó helyfáru előadása, teljesen a bemutató előadás szerint. — Urilány szobát keres vasárnap délután 3 órakor és kedden délután 5 órakor kerül színre ez a ragyogó operett újdonság a premier szereposztásában, olcsó helyfárukkal, fényes kiállításban, teljesen új díszletekkel.

Sárgapitykés közlegény. Nap-nap után nagyobb és nagyobb sikert ér el ez a ragyogó operett újdonság, amely a szezon egyik legnagyobb slágere. A darab kiállítása, rendezése, szereposztása, zenéje, szövege, mind-mind szenzációk, tehát nem is csoda, ha eddig minden előadáson zsufolt ház nézte végig ezt a ragyogó újdonságot. A Sárgapitykés közlegény még szombaton este 9 órakor, vasárnap délután 6 és este 9 órakor, hétfőn este és kedden este lesz a színház műsorán mindenkor rendez helyfárukkal.

Mikulás előadás a színházban. Minden évben a kis gyermekek öröme és a felnőttek gyönyörködtetésére Mikulás előadást rendez a színház. Ezt az előadást vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg a színházban. Lesz tánc, ének, zene, móka, szórakoztató és mulattató kis darabok. Aranyos csöppöcségek fognak énekelni, táncolni, valóságos tündérvilágban fogják magukat érezni mindazok, akik vasárnap délelőtt eljönnek a Mikulás előadásra a színházba. Az egész műsort M. Antalfy Margit táncanártnő állította össze, tehát minden szép és jó egy csoportban van összekötve, tehát gyermekek ott legyenek!

HETI MŰSOR:

- Péntek 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** (Másodszer.)
- Szombat délután 5 órakor: **Rut kis kacsza,** operett (olcsó helyfárukkal.)
- Szombat este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** (Harmadszor.)
- Vasárnap délután 3 órakor: **Urilány szobát keres,** operett (olcsó helyfárukkal.)
- Vasárnap délután 6 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (nagyedzer, rendez helyfárukkal.)
- Vasárnap este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (ötödször.)
- Hétfő délután 5 órakor: **Rut kis kacsza,** operett, olcsó helyfárukkal.)
- Hétfőn este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (hatodszer.)
- Kedd délután 5 órakor: **Urilány szobát keres** (olcsó helyfárukkal.)
- Kedd este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (bucsuelőadás.)

LEGUJABB

A kormány elnöke és gazdasági miniszterei nagy tárgyalásokat folytatnak a cukorárak szabályozása érdekében

Népélemezési érdekből politikai fontosságú lett ez a kérdés

Bucuresti. Saját tud. A választásokat megelőző napokban, amikor a háziasszonyoknak is döntő befolyásuk lehet a politikai helyzet kialakulására,

s a kormány úgy látszik számol azzal, hogy a cukor árának emelése esetleg kellemetlen következménnyel járna a választások során. Legalább is ezt mutatja az a tény, hogy a miniszterelnök bevonásával a szakminiszterek már napok óta izgatott tárgyalásokat folytatnak a cukorgyárak képviselőivel s egyelőre legalább is „átmeneti megoldást” igyekeznek teremteni a kérdésben.

A kormány gazdasági bizottsága csütörtökön ülést tartott és ezt az ülést teljes egészében a cukorárak emelésének megvitatása töltötte ki. Tudvalévő, hogy a gyárosok három lejjel emelték a cukor árát, arra való hivatkozással, hogy a cukorrépa árak is ennyivel emelkedtek. Az ipar és kereskedelemügyi miniszter az értekezleten előadta, hogy a kérdésben felelősségre vonta a gyárosokat és a gyárosok képviselőit *Costache* mérnök ismertette előtte a gyárak álláspontját. A mérnök

kijelentette, hogy a jelenlegi körülmények között abban az esetben, ha nem engednék meg a cukor árának három lejjel való felemelését, a gyárak kénytelenek volnának becsukni kapuikat. A gazdasági bizottságban ezután élénk vita alakult ki a kérdésről, amit az alábbi két véleményben lehet összegezni: 1. Elfogadják a cukor árának három lejjel való felemelését, de a gyárak ebből a három lejjel kötelesek 50 banit az ipar és kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére bocsátani egy külön alap létesítésére. 2. Mindaddig, amíg az ipar és kereskedelemügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben nem veszi beható vizsgálat alá a kérdést, ne engedélyezék a cukor árának a felemelését.

Pénteken délelőtt *Bojoiu* kereskedelmi és ipariügyi miniszter a gazdasági bizottság tárgyalásairól jelentést tett *Tatarescu* miniszterelnöknek. *Tatarescu* miniszterelnök *Bojoiu* kereskedelmi és ipariügyi miniszter, továbbá *Ionescu* Sisest földművelésügyi miniszter a kérdésben még a mai nap folyamán szűkebb értekezletet tart.

Belgium és Portugália nyugtalan a németek gyarmati igényei miatt

Ribbentrop nagykövet megnyugtató közléseket adott

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” szerint a londoni belga és portugál nagykövet felvilágosítást kért *Eden* külügyminisztertől azokról az állítólagos német követelésekről, melyek szerint a gyarmati kérdést oly módon intézzék el, hogy Németországnak vezető helyet adjanak a belga Kongó és a portugál Angola gyarmatokon alapítandó vállalatokban. Erről a kérdéstről Londonban tárgyaltak s ez nagy aggodalmat keltett Belgiumban és Portugáliában. Németország sietett jóvátenni a dolgot és *Ribbentrop* nagykövet kormányza megbízásából látogatást tett az angol külügyi hivatalban és bejelentette, hogy a javaslat csak *Schacht* személyes nézete volt, ami annál

kevésbé tekinthető hivatalos felfogásnak, mert *Schacht* időközben távozott a gazdasági minisztérium éléről.

A „Daily Herald” szerint Belgiumot és Portugáliát megnyugtatták, hogy sem a francia, sem az angol kormány nem gondol a német gyarmati követelések olyan kielégítésére, mely a belga Kongót, vagy a portugál Angolát érintené.

Az állítólagos német követelés kérdését a jobboldali belga szenátorok is szóváltették a szenátus legutóbbi ülésén. *Spaak* külügyminiszter a hozzáintézett kérdésekre kijelentette, hogy nem hisz azoknak a híreknek, melyek Németország Kongóra való igényeiről szólnak.

Lassan a testtel!

— írja Mussolini

Szembefordul az angol-francia-amerikai gazdasági háború tervével

Rómából jelentik: A *Popolo d'Italia* Mussolini tollából cikket közöl, amely a leghatározottabban szembefordul a totális államokat fenyegető gazdasági háború veszélyével. Hivatkozik a cikk a „Newyork Times” ama felhívására, hogy a demokráta államok egyesüljenek a diktatúrákkal szembeni védekezésére.

— Lassan a testtel! — írja a cikk. — Főleges drámai hangot megpendíteni ott, ahol csak komédiáról lehet szó és pedig olyan komédiáról, ahol nem vér, hanem tinta folyik. Az amerikai lap azt írja, hogy az angol-amerikai kereskedelmi egyezmény megmutatta, milyen más fegyverek állnak még rendelkezésre a béke megvédésére. A lap téved, mert ezek a fegyverek papírból vannak és bár igaz, hogy a közmondás azt tartja, hogy pénz a háború feltétele, de ezt ki lehet egészíteni azzal, hogy pénz mindig lehet a háború viselés céljaira.

Delbos elindult Lengyelországba

A berlini állomáson negyedórás találkozása volt Neurath német külügyminiszterrel

Párizsból jelentik: *Delbos* francia külügyminiszter Varsóba utaztában, péntek reggel átutazott Berlinen. A külügyminiszter vonata a német főváros több vasúti állomásán ment keresztül s a *Friedrich Strassei* pályaudvaron a berlini lengyel és cseh szlovák ügyvivő üdvözölte *Delbos*-t. A sziléziai pályaudvaron *Neurath* német birodalmi külügyminiszter beszállt francia kollégája kocsijába és *Francois Poncet* francia nagykövet jelenlétében a vonat negyedórás időzése alatt megbeszélést folytatott *Delbos*-sal. A francia nagykövet Odera—Frankfurtig kísérte a francia külügyminisztert.

VILÁGHIRŰ

REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony, leány és a regény hőseivel együtt éli át életüket, boldogságukat és bánatukat.

1. Aldrich: És lámpást adott kezembe az Ur 99 lel
2. Aldrich: Száll a fehér madár 66 lel
3. „ Családi kör 66 ”
4. „ Ella kisasszony 66 ”
5. Lytkens: Ne várjatok vacsorára (Egy orvosnő regénye) 66 ”
6. Br. Orczy: Az összekuszált fonál 66 ”
7. „ Az okos Pimpernel 66 ”
8. Bottome: Orvosok 115 ”
9. Eton: Hétköznapi emberek 86 ”

Kapható könyvosztályunknál.

Kávéházakban, vendéglőkben kéri mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

PUHA ÖLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. 5. sz.

Aprákirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” még további 10 lel. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. — Megfelelő kötésnél kedvezmény.

Lakás

Kiadó
kapu alatti külön bejárattal egy utcai butorított szoba előszobával. Oradea, Str. Take Jonescu No. 58.

Kiadó
május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánháza, legjobb helyen. Bővebbet a *Hedrich* szalon nyújt. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 17.

Kiadó
kétszoba-konyha, előszobás lakás, január 1-ére, Oradea, Str. Casarme 16.

Kiadó
3 szobas magánház azonnal. Oradea, Str. Regele Carol II. szám.

Adás-vétel

Azonnali megvételre keressék jó karban lévő *Central-Buvin Singer* varrógépet, cim a kiadóban.

Vaskályha
teljesen jó karban lévő eladó. Oradea, Strada Scoalei 10. szám.

Vennék
20—25 Hp kihasznált kétütemű nyersolajmotort. Sztarek, Macea, jud. Arad.

Méltányos áron
gőzfűtésre alkalmas 2—4 légköri nyomású álló kis gőzkazán és kb. 100 méter bordázott gőzfűtő csövet keres. Parochia Rom. Cat. Baia Mare, Jud. Satu-mare.

Készül a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Alkalmazás

Nőtlen
fiatalnő kereskedelmi érettségivel, perfect román-magyar nyelvtudással, irodalmi és könyvelési jártassággal kereskedelmi vagy iparvállalatnál állást keres. Szíves megkereséseket „Németül is” jellegre *Rudolf Mosse* hirdetőirodájába Bul. Regele Ferdinand No. 13/ kér.

15—16 éves
lány kisebb háztartásban felvétetik. Oradea, Rimanóczy-utca 2. III. emelet.

Jól főző mindenek
szakácsnét azonnalra keresek. Dr. Bárdosné, Oradea, Strada Nicolae Jiga No. 7.

Tanuló lányt
vagy kőfűtőt felvevő Charlotte női kalapszalon, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 19. szám.

Hilánféle

Elvállalok
szállításokat külföldre, megszerzem a kivitel okmányokat. Expeditor Huszti, Oradea, Str. Avram Jancu 6. szám.

Tarján
órás és ékszerész, Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszerűen készülnek.

Kioltvasott
ujjságot és foyóiratokat kérünk kórházi beteg részére. Leadható a kiadóhivatalban.

PUHA ÖLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.